

Elokuinen iltapäivä. Kanahaukka tekee laajoja kierroksia lämpimien ilmavirtausten nosteessa. Yläpuolellaan sillä on ääretön sinitaivas ja alla lämmössään lepäävä suo. Haukka on syönyt aamulla iskemänsä kyyhkypaistin ja sillä on tuoretta energiaa katsella maailman piiriä. Sen siivissä on voimaa ja kantokykyä. Sen kaiken näkevässä katseessa on äärimmäistä terävyyttä ja villinä huokuvaa paloa. Kesä oli mennyt hyvin, saalista oli ollut saatavilla aina tarpeeseen ja monet sitä heikommat olivat tunteneet nahoissaan sen haukanjalan kouristavan kynsiotteen. Jäniksen- ja variksenpojat se oli napannut leikiten. Moni rastas, närhi ja jokunen kanalintukin oli nöyrytnyt haukan ja saaliin välisen kiivaan jahdin pääteeksi. Taitoihinsa nojaten lähti kanahaukka kohti lähestyvää talvea. Sillä oli tarpeeksi voimaa ja taitoa selvitä. Sen saalistajan aistit ja vaistot olivat terävät, niin hyvät, että niihin saattoi luottaa. Niitä oli hiottu ja koestettu niin monta kertaa, kuin mahdollista. Jokainen erehtyminen ja epäonnistuminen olivat jalostaneet taitoja piirun verran eteenpäin, niin että varmuus talvea vasten oli lopulta saavutettu. Sinä vuotena koetti monta kertaa tehdä talven. Marras- ja joulukuussa sataneet lumimassat sulivat kerta toisensa jälkeen. Ensimmäiset lumet tulivat jo vielä lämpimään maahan eikä niistä ollut talven lumiksi. Samoin kävi myös seuraaville annoksille eivätkä pikkupakkasten voimat kyenneet niistäkään huolta pitämään. Lämpöaalto huuhtoi lumet kerta toisensa perään ja talvipäivänseisaukspäiväkin näytti täysin sulat maat. Isotalvi tuli vasta tammikuussa. Maata peitti vain vähäinen höttölumi, kun pakkasen käveli ryskyen yli koko maan. Mittarit vetäytyivät näyttämään asteikkonsa alempia lukemia vuosikausiin. Kaikki jäätyivät ja jähmettyivät nöyryten pakkasen mahdin edessä. Syksyiltä säästyneet kanalinnut koettivat hakea lämpöä vähäisestä lumesta, mutta kunnolla kieppiin eivät ne päässeet. Kylmyys hiipi yöllä ja vaivutti suoja etsivät. Rastaat ja muut pienemmät linnut olivat painelleet etelää kohti jo aika päivä sitten. Kanahaukalla oli ruoka tiukassa. Vajaa viikko sitten se oli saanut oravan ja sen turvin se sinnitteli paremman toivossa. Ahkeraan se kiersi reviiriään ja vähän kauempanakin, mutta koko seutu oli kuin kuollut. Kerran se yritti jänistä, mutta tuloksena oli vain kynsiin jääneet karvatupot. Ravinnon puute leikkasi voimia siivu kerrallaan. Jokainen siivu ja sen heikentävä vaikutus hiipi ruumiiseen pirullisen salakavalasti. Jokainen lähtevä viipale korvautui epätoivolla, luovuttamisella ja välinpitämättömyydellä. Seuraavasta yöstä tulisi armoston ja raastava koettelemus. Aamulla kanahaukka lensi aukon laidalla olevaan kuuraiseen petäjään, sen ylimmille oksille. Petäjä aukkoineen oli otollinen paikka odotella auringon nousua, sillä se oli järvestä pistävän lahdelman pohjukassa. Oksalla haukka pörhisti höyheniään ja odotti auringon tuomaa lämpöä. Kynnet kiertyivät jäisen oksan ympärille tiukasti ja saalistajan katse kelasi maanpintaa ja oksistoa kuin tutka. Aurinko katsoi järven takaa yli puiden latvojen ja antoi sen vähän lämmön mitä tammikuinen aurinko voi vain antaa. Kanahaukka tunsu lämmön ja siitä seuraavan lievän raukeuden. Haukka oli heikko, nälkä oli käynyt sietämättömäksi ja usean päivän ravinnottomuus oli riisunut siltä jo kaiken siinä olevan voiman. Haukka heilahti oksallaan, mutta sai vielä korjattua asentonsa vakaaksi. Kynnet puristivat oksaa, mutta katse ei enää jaksanut olla valpas. Uusi heilahdus ja haukka menetti otteensa. Se putosi puun juurelle, pörihistäytyi ja koetti valpastua. Se otti muutamia askelia kohti väljempää maastonkohtaa aikomuksenaan nousta siivilleen. Voimat olivat kuitenkin lopussa, haukka leuhutti siipiään ja kynnet purivat jäistä maata. Vielä viimeinen kesken jäänyt siiven isku, sitten sen pää vaipui toisen siiven suojiin ja silmät sulkeutuivat. Sen elämä, oli päättynyt. Pakkanen ei juuri antanut auringolle mahdollisuutta. Se säilytti hyytävän puristusotteensa päivällä lähes yhtä armottomana kuin yöllä. Hetkessä se jäädytti kanahaukan pienen ruumiin asentoon jossa sen viimeinen lentoon lähtö oli jäänyt kesken. Haukka oli jäätnyt patsaaksi pakkasen valtakuntaan. Valtakuntaan jossa hyinen kaikkea koetteleva kylmyys ei jättänyt sijaa armolle. Sen edessä oli

joko kestettävä tai taivuttava antamaan periksi, luovuttamaan sen ylivoiman edessä. Mies huomaa puun juurelle jäätyneen kanahaukan. Mies on metsämies ja hänen silmänsä on harjaantunut tutkimaan luontoa. Miestä harmittaa huono lintusyky, josta hän oli joutunut tyytymään vain pariin kanalintuun. Mies on hyvillään kanahaukan kohtalosta. Jouti kuolla linturosvo verottamasta vähäisiä lintukantoja, hän tuumaa ja poistuu paikalta jättäen haukan niille sijoilleen. Sellaista elämä joskus on. Joku on hyvillään toisen pahaksi ja hankalaksi kokemansa kuolemasta. Toisen perään itketään, toisen hymähdetään, jonkun lähtö koetaan parempana, kuin sen elämä. Hyvän ja pahan määrittelemisen ja vastakkain asettelu jatkuu sukupolvesta toiseen, opitusta asenteesta omaan harkintaan, aikakaudesta seuraavaan. Harva kuitenkaan on läpeensä paha tai hankala, vaikka sellainenkin puoli saattaa elämän virrassa näyttäytyä. Paljon tuossa virrassa kulkee mukana myös hyvää ja kaunistakin. Niin kuin kanahaukankin elämässä, sen uljaus, vapaus. Sen villi haukan huuto, ja sen silmiä hivelevä, kohti pouta taivaan korkeuksia, yhä ylemmäksi ja ylemmäksi nouseva kiito.